

duurzaamplus.nl

zelfstandig, onafhankelijk en ter zake

Industriepolitiek Rutte II: stimuleer samenwerking mkb – hbo als impuls innovatie tot circulaire economie

Door Désirée Crommelin, 11/07/2014

INDUSTRIEPOLITIEK RUTTE II: STIMULEER SAMENWERKING MKB EN HBO ALS KRACHTIGE IMPULS AAN INNOVATIE VOOR ONZE

TOEKOMSTIGE CIRCULAIRE ECONOMIE. Innovatieve kleine mkb-er verenig u! Uitvinders, creatieve geesten, ondernemers met innovatieve producten en studenten hebben de toekomst. Aan de Nederlandse overheid innovatie te faciliteren en niet te blokkeren. Een voorbeeld uit de praktijk over onmacht, disproportionele eisen en te hoge kosten voor een mkb-er: Gentia Lokkers van ATB nederland, specialist in lucht- en waterzuivering middels ionisering vertelt over haar ervaringen als kleine mkb-er.

Gedateerde industriepolitiek Rutte II

Het huidige kabinet grossiert wat betreft circulaire economie en innovatie in grote woorden, maar kleine gebaren. Zo zie je dat vanuit de Haagse politiek op alle mogelijke manieren al is en nog steeds wordt afgedongen op het gesloten Energieakkoord van vorige jaar, dat toen nog duurzaamheid zo hoog in het vaandel had. Niet veel anders is het als het om de MKB Innovatiestimulering Topsectoren (MIT) gaat, waar het kleine mkb niet eens bij betrokken werd. Het MIT lijkt geschreven te zijn vanuit gevestigde belangen en juist deze grotere mkb-bedrijven weten wel aan het geld te komen voor validatie en certificering van innovatie, maar zijn vaak niet de meest innoverende bedrijven. En kijk eens naar het Toekomstfonds dat met veel Haags tromgeroffel kortgeleden geïntroduceerd is? Het is zijn naam niet waard en getuigt gezien de som van honderd miljoen euro van een wel zeer kortetermijn visie op industriepolitiek. Zeker wanneer je het met de beschikbare gelden vergelijkt in de ons omringende landen vanuit hun economische visie voor de langetermijn, is het Nederlandse Toekomstfonds een fooi.

Het Toekomstfonds is zijn naam niet waard en getuigt gezien de som van honderd miljoen euro van een wel zeer kortetermijn visie op industriepolitiek.

Innovatie

Bij gebrek aan een langetermijn visie op industriepolitiek zet Rutte II instrumenten in van gisteren. Die zijn gedateerd en werken dus niet bij innovatie voor morgen, waar het gaat om kleinschaligheid, lokaal, kennis delen en sociale media. Innovatie begint bij uitvinders: één-pitters en kleine mkb-ers en juist voor deze groep kleine mkb-ers zijn overheidsfondsen, zelfs het MKB Innovatiestimulering Topsectoren, onbereikbaar door de voorwaarden en eisen van validatie en certificering, ook als die validatie en certificering aan buitenlandse universiteiten al hebben beschreven.

“Voor deze groep kleine mkb-ers zijn overheidsfondsen onbereikbaar door de voorwaarden en eisen van validatie en certificering.”

ATB nederland

Gentia Lokkers, mede-eigenaar van het familiebedrijf ATB nederland in Wapserveen, specialist in lucht- en waterzuivering middels ionisering spreekt uit ervaring en staat sinds kort op de barricade om kleine innovatieve mkb-ers redelijke en betaalbare kansen te bieden hun duurzame producten in de markt te zetten. “Voor onderzoek ter validatie en certificering in Nederland van ons product moet je al snel drie tot vier ton neertellen, dat wij als klein mkb-bedrijf never, nooit terug verdienen. Het staat in geen verhouding tot het doel: namelijk een innovatief, schoon, milieuvriendelijk en

energiezuinig lucht- en waterzuiveringssysteem op de markt te brengen.” Lokkers draagt haar uitgesproken mening over die onmacht luid en duidelijk uit, wetend dat ook andere gelijkgestemde innovatieve bedrijfjes tegen gedateerde wet- en regelgeving aanlopen. Zij krijgt veel steun van innovatieve bedrijfjes, maar ook vanuit de MKB Nederland zelf, in het bijzonder regio Noord en vanuit de provincies. Er zijn al Kamervragen gesteld.

Ionisering

“Ons product van zuivering van lucht en water middels ionisering – het zogenaamde proces van de koude verbranding – is gebaseerd op een chemische reactie die in de natuur veelvuldig voor komt. Onze grondstof is gewone zuurstof en aan het einde van het zuiveringsproces komt er ook weer gewone schonere zuurstof uit. In de tussentijd is de lucht of het water gezuiverd van kiemen, bacteriën, virussen en schimmels in onder andere fijnstof. Wat wil je nog meer: kiemvrije en geur-neutrale lucht? Ons zuiveringssysteem valt nu onder de Biocide-wetgeving net als alle andere gangbare lucht- en waterzuiveringssystemen, die zuiveren op basis van ingebrachte chemicaliën.“

Dat verbaast je als buitenstaander wetend dat bij ionisering het juist gaat om een natuurlijke chemische reactie en niet over zuivering door middel van chemicaliën van buitenaf, waarvan het afval aan het einde van het zuiveringsproces moet worden opgeruimd en dat opruimen is niet altijd zonder schadelijke bijwerkingen. Je vraagt je dus af waarom iets dat volgens een natuurlijke chemische reactie iets schadelijks uit de lucht neemt aan Biocide-wetgeving raakt. Op onze speculatieve vraag of het kan zijn dat de gevestigde belangen van de leveranciers van chemicaliën hierachter zitten omdat zo'n schoon alternatief hun afzet in gevaar zou kunnen brengen, geeft Lokkers geen antwoord.

Tegen Vogelgriep

ATB nederland test samen met een vleeskuikenhouder, die zo min mogelijk antibiotica wil gebruiken, haar luchtzuiveringssysteem op een kippenfarm. Deze staat in de buurt van legbatterijen waarvan virussen als H5N1 (vogelgriep) en andere ziektekiemen ook deze fokkerij binnen waaien. Door de binnenkomende lucht uit de omgeving te zuiveren van virussen, bacteriën of schimmels onder andere uit fijnstof, door middel van ionisering hoeft de kippenboer zijn kuikens niet meer te enten. De kuikens gedijen goed met deze schone en meer zuurstof bevattende binnenlucht. Zij groeien rustiger en zijn gezonder zonder inenting met antibiotica

Universiteit Bremen

“Onze partner, het Duitse LWT Gesellschaft für Luft- und Wasserreinhaltungsanlagen mbH uit Leipzig, werkt intensief samen met de universiteit van Innsbruck. Zelfs dat *gründliche* Duitse universitaire onderzoek geldt niet voor validatie en certificering in Nederland.” In Duitsland gebruiken bijvoorbeeld bierbrouwerijen steeds meer lucht- en waterzuivering door middel van ionisering. Veel van deze bierbrouwerijen staan van oudsher in de binnensteden, waar ze in de stad van die weeïge afvalgeur uitstoten. Door middel van ionisering wordt nu de binnenlucht in de brouwerij gezuiverd van schadelijke organisme en stoffen en levert vervolgens schone, reukvrije buitenlucht op. Dit zuiveringssysteem zorgt ook nog eens voor een enorme besparing

op watergebruik in het water-intensieve proces van bier brouwen, omdat het gezuiverde water wordt hergebruikt. Ook vervuilen bottelinstallaties en pasteurs in de brouwerij (machines om bepaalde vloeistoffen en voedingsmiddelen te verhitten en aldus kiemvrij te maken) minder. Daarom hoeven deze minder vaak worden schoongemaakt: dus minder stilstand in de productie, minder milieuvervuiling en minder aantasting van roestvast staal door de chemicaliën zoals chloor.

In ZO-Azië, zo vertelt Lokkers trots wordt water- en luchtzuivering door middel van ionisering veelvuldig toegepast in kantoren. “Zo is het airconditioningsysteem van de universiteit van Shanghai bijvoorbeeld uitgerust met ons luchtzuiveringssysteem en werkt daar effectief tegen sick building syndroom.”

Nederland achterop

De vraag dringt zich op: Waarom doet de Nederlandse wetgever zo moeilijk en waarom geven overheden in Duitsland, Groot-Brittannië of Frankrijk innovatie de ruimte en faciliteren ze het op velerlei manieren door oplossingen te zoeken voor eventuele barrières? Het lijkt erop dat deze EU-lidstaten kiezen voor een eigen nationale industriepolitiek, die innovatieve, schone en circulaire oplossingen ondersteunt, zodat het duurzame werkgelegenheid oplevert. Je ziet in deze landen water- en luchtzuivering door ionisering al in diverse voedingsindustrieën en zelfs al in bijvoorbeeld ziekenhuizen worden toegepast.

“Ja, leve de EU!”, verzucht Gentia Lokkers. “Nederland wil hier weer het beste jongetje van de klas zijn. En daarbij wordt ons land – helaas – geregeerd vanuit angst en wantrouwen. Er wordt niet gekeken naar de 98 procent die goed gaat, maar alleen naar die twee procent die de fout ingaat. Alles wordt om die laatste categorie wettelijk dichtgetimmerd. Dat geeft niet alleen sociaaleconomische belemmeringen, maar nog erger, het geeft schijnveiligheid! Schone innovatieve oplossingen zijn daar het slachtoffer van.”

Lokkers ziet met lede ogen de bezuinigingen op de toezichthouders. “Dat is nou net een hervorming in de verkeerde richting. De overheid geeft als gezaghebbende en verantwoordelijke naar de burgers en ondernemers toe een heel fout signaal af en ondermijnt haar eigen gezag en geloofwaardigheid. Ik ben voorstander van ruimte bieden om te ondernemen, maar met streng toezicht en bijbehorende straffen en sancties.”

“Ik ben voorstander van ruimte bieden om te ondernemen, maar met streng toezicht en bijbehorende straffen en sancties.”

Samenwerking mkb – hbo

Hoe nu het kleine mkb te helpen om met hun innovatieve oplossingen een bijdrage te leveren aan de vaderlandse economie van de toekomst? Even ter illustratie over welke groep het gaat: [Mkb Nederland](#) meldt op haar site dat kleine mkb-ers en zelfstandigen ruim 95 procent van het mkb in Nederland vormen. Juist onder deze kleine mkb-ers: familiebedrijven en één-pitters bevinden zich de uitvinders en bedenkers van innovaties. Hen aan hun lot overlaten door rigide een gedateerde wet- en regelgeving

te hanteren, is contraproductief. Het bevordert de innovatie noch de groei van de Nederlandse economie van de toekomst. En Nederland loopt al ver achter in innovatie in vergelijking met andere landen.

Impuls van 10 tot 15.000 euro

Lokkers zoekt kleinschalige oplossingen, die net die innovatieve bedrijfjes dat duwtje in de rug geven, zodat ze hun product op de markt kunnen brengen. “Het gaat niet over tonnen subsidie, hoogstens om tien tot vijftien duizend euro per project, om bijvoorbeeld als mkb-er door samen te werken met het hbo in de regio validatie te kunnen verwerven.”

De overheid slaat zo drie vliegen in één klap. Ten eerste overbruggt de samenwerking tussen mkb en hbo de bestaande kloof tussen praktijk en onderwijs, een veel gehoorde klacht in het mkb. Ten tweede is het onderzoek laagdrempelig door de kleine subsidie en betreden studenten de praktijk van onderzoek, meedenken en -bouwen aan innovatieve oplossingen in de toekomstige circulaire economie. Wie de jeugd heeft de toekomst! En ten derde geeft het kleine mkb-ers de kans na onderzoek en validatie met hun producten de markt te betreden.

MKB

Het midden- en kleinbedrijf bestaat uit ondernemingen met maximaal 250 medewerkers. Van alle Nederlandse bedrijven valt 99 procent in deze categorie. Zij zijn verantwoordelijk voor 58 procent van de omzet in het bedrijfsleven en bieden werkgelegenheid aan 60 procent van de werknemers in Nederland. Van de 99 procent is 25 procent kleine mkb en 70 procent zelfstandigen, dus 95 procent ressorteert onder klein en micro mkb.

Met een impuls van 10 tot 15.000 euro per project slaat de overheid drie vliegen in één klap.

Staatssecretaris Mansveld

Lokkers merkt al dat haar uitgesproken standpunten over de onmacht van het kleine mkb en suggesties voor oplossingen zoden aan de dijk zet. “Dit veenbrandje schroeit nu fel verder. Hier in het noorden zoeken provincies en gemeenten naarstig naar mogelijkheden zich regionaal en lokaal met innovatie te onderscheiden door clusters te bouwen waarin bedrijfsleven, onderwijs en overheid samenwerken en zo werkgelegenheid creëren.” En Den Haag? “Niet iedereen is daar al zo ver om *out of the box* te denken wat betreft innovatie en duurzaamheid en de wet- en regelgeving op te rekken. Hoewel de nota modernisering Milieubeleid van staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu, Wilma Mansveld hoop geeft en al enigszins aansluit op ons gedachtegoed.”

Wat zou Gentia Lokkers doen als staatssecretaris I&M? “Ik zou me hard maken om als overheid met een oprecht Ja te zeggen tegen innovatie en duurzaamheid en zo naast de ondernemer te gaan staan. Laat Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO), het oude Agentschap nl met haar expertise genuanceerd naar innovatieve oplossingen kijken: Zijn ze wel of niet gevaarlijk, schoon, energiezuinig, en doen ze wat ze beloven? Dus je als overheid niet langer als tegenstander tegenover de ondernemer op

te stellen en na de validatie door hbo zou ik bijvoorbeeld kijken welke ruimte de wetgeving geeft, in plaats van met een ongenueanceerd en weinig realistisch Nee op de rem te gaan staan. Ruimte biedt kansen aan overheid en ondernemers te experimenteren. Dan innoveert Nederland naar een schonere circulaire economie en blijven vernieuwende duurzame oplossingen niet ergens uit onmacht en moedeloosheid op de plank liggen”

[ATB nederland](#)

Désirée Crommelin
© duurzaamplus.nl